

ALENE: 31-åringen fra Høyanger liker seg best når han kommer seg bort fra de oppmerkede løypene.

Jakten på listetoppene

Regndråpene klasker ned i håret. Skyene henger så lavt at de nesten sneier taket på turisthytten. Det er iskaldt og hustrig. 31 år gamle Torgeir Eraker står ubevegelig på parkeringsplassen ved Leirvassbu med fjellstøvle solid plantet mellom sølepyttene. Han er kledd i grønn anorakk og et bredt smil. Vår skepsis til milelang vandring i skodde og striregn feies uten videre til side. Torgeir skal på tur. Hvis alt går etter planen, og det forsikrer han at det gjør, har han bare 148 av 300 topper igjen på listen sin når dagen er omme.

– Jeg tenkte vi skulle gå opp hit. Det er en enkel og grei tur, sier Torgeir og finner frem til den 2236 meter høye Semeltinden på kartet der høydekurvene smelter sammen i en tykk brun strek.

– Du sa jo at dere var fjellvante, smiler han.

Noen få dager inn i årets ferie har ingeniøren fra Høyanger atskillige mil i beina. I går tørnet han inn på hytten i Skjolden først ved midnatt. Da hadde 31-åringen brukt 13 timer på å klatre seg opp på to nye 2000-metere.

– Men jeg er ikke sliten i dag, bedyrer han.

VI PASSERER DEN første snøfonnen. Plutselig forsvinner regnet. En ørliten blå flik av himmel kommer til syne sammen med kvasse tinderekker. Torgeir legger jakken i sekken og går med lange steg bortover den brede T-merkede stien.

– Ja, da var vi ute på motorveien. Dette er ren transportetappe, sier han og setter opp farten.

Torgeir liker de bratte urene, klyvingen og klatringen best.

– Jeg prøver å holde meg borte fra stedene med mest trafikk. Enten ligger jeg i telt eller så kjører jeg til og fra på dagen. Jeg har aldri ligget inne på noen turisthytte, sier han.

31-åringen er glad i å bryte den syvende fjellvettre-

Torgeir Erakers største lidenskap er å samle på norske fjell over 2000 meter. Nå har han bare 148 igjen.

gelen. Han drar på tur alene, også på klatrerutene der andre bruker tau og sikring.

– Mange synes jeg er gal, sier Torgeir og ler.

– Blir du aldri redd?

– Hvis jeg er i en bratt ur og det løsner en stein eller begynner å buldre er det ekkelt. Men jeg er aldri redd for store høyder, sier han.

NÅR KULDEGRADENE kommer og snøen legger seg på de høyeste toppene trekker Torgeir inn i varmen. Da er det tid for papirarbeid. Han har blant annet sin egen nettside der han legger ut turreferater, bilder og topplister.

– Jeg har lagt listene inn på Excel-ark sånn at de skal være greie å laste ned for andre samlere. Nå driver jeg dessuten på med et prosjekt der jeg prøver å måle småtopper som ikke er registrert fra før, forteller 31-åringen.

Torgeir og andre samlere bruker begrepet skardybde eller primærfaktor når de definerer hva som skal inn på listene.

– Dette forteller hvor mye nedover man må gå før det begynner å gå opp igjen. Jeg teller med alle topper som har en skardybde på mer enn ti meter. Da blir det 300 til sammen. Hvis man regner en skardybde på 50 meter blir det færre, forklarer Torgeir.

ENDELIG ER VI FERDIG med det flate partiet. Foran kneiser det bratte, grå fjellet som er dagens mål. Toppen

er skjult i fuktig skodde. Torgeir knasker i seg en neve nøtter, og er klar for å klive i gråstein. Han freser oppover. Etter en stund holder det ikke å bruke beina.

– Nå begynner det å bli gøy. Synes ikke du? spør Torgeir og heiser seg elegant opp på en avsats med armene.

Utsikten blir flottere og flottere for hver høydemeter 31-åringen registrerer på den knallgule klokken sin. Taggete fjell og blåsprekkete breer trekker til seg øynene. Men akkurat idet vi slenger oss ned i den vesle steingropen på toppen og Torgeir kan krysse av for nummer 151, kommer skodden og regnet igjen. Han tar på seg hetten, finner frem topplisten og en ny neve nøtter.

TUREN TILBAKE TIL bilen går raskt. Etter å ha godkjent topp nummer to under tvil (mulig skardybde på under ti meter...) setter Torgeir seg på den vanntette buksebaken og fyker som et prosjektil nedover snørenna.

Ti timer etter starten på Leirvassbu er vi tilbake ved utgangspunktet. Torgeir kan krysse av sine to topper.

– Jeg kjenner det litt under føttene, men er ikke akkurat sliten. Jeg kunne gjerne tatt en kveldstur på Kyrkja, sier han og nikker mot en knivskarp egg som reiser seg på andre siden av vannet.

Torgeir går på 10-15 topper i året. Det betyr at han er ferdig med samlingen om ti år.

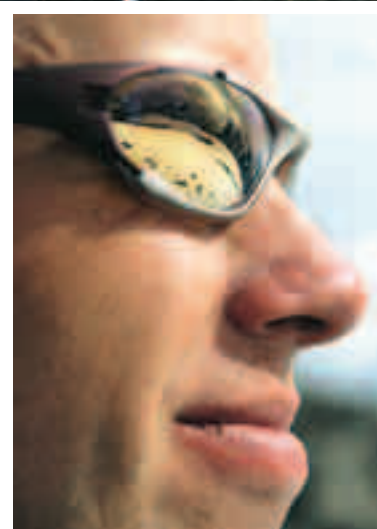
– Hva gjør du etterpå?

– Nei, jeg vet ikke. Kanskje begynne å gå de fineste turene en gang til. Jeg kommer nok ikke til å slutte å gå i fjellet, sier Torgeir.

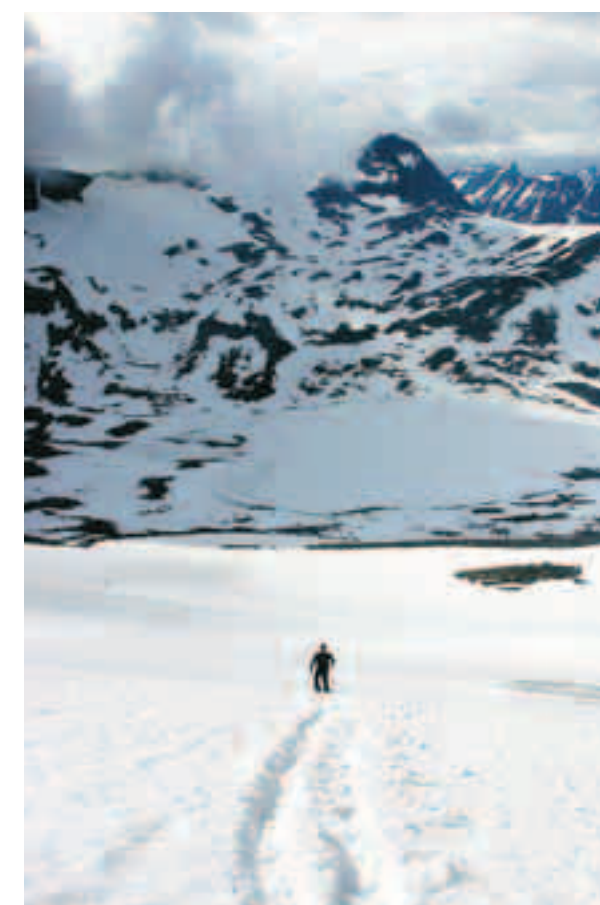
tekst: KRISTIN JANSEN
foto: ODD MEHUS

SURT: På toppen av Semeltinden ødelegger tåken for utsikten, men Torgeir liker seg likevel.

FJELL I BLIKKET: Torgeir Eraker ser bort på topper han ikke har vært på før. Målet er å komme seg opp på alle.

HJEMTUR: Torgeir Eraker suser nedover fjellsiden etter å ha sanket to nye topper. Nå mangler han bare 148 før samlingen er komplett.

fakta/norske topper over 2000 meter

- Det finnes cirka 300 fjell på over 2000 meter dersom man regner med småtoppene.
- De fleste ligger i Jotunheimen.
- Eivind Røyne ble i 1985 førstemann som klarte å bestige samtlige.
- Marit Nyhagen fulgte etter og ble første kvinne i 1999.
- Les mer på www.etojm.com, www.bergtatt.nett og www.nfo2000.no

Turtips

Hver uke gir BT deg et turtips. Vi ønsker at du skal sende oss din favoritt. Send med en kort tekst til aktiv@bt.no. Turideer som brukes blir premiert.

Barsk byfjellstur

Mange stier fører til Vidden. En av dem som ikke er så mye brukt, er den over Hardbakkedalen og Borgaskaret.

La det være sagt med det samme at det er en relativt krevende tur, dette. Terrenget er til dels røft, og både opp- og nedstigningen er etter måten bratt. Kan hende er det en av de mest alpine turene man kan tenke seg med utgangspunkt i byen.

Du følger Tarlebøveien langs Svartediket til veien deler seg. Her tar du til høyre ned bakken, men går ut i terrenget mot venstre like før broen. Snart er du ved ruinene av den gamle gården Hardbakke. Den er en av fire gårder som frem til første halvdel av 1900-tallet ble drevet her inne.

Herfra følger du stien som svinger seg opp gjennom planteskogen i lien i øst. Ved Hardbakketjernet flater terrenget litt ut, før det stiger bratt igjen oppover mot Borgaskaret og Vidden.

Følg stien videre sørover mot Ulriken. Ved Smedmyren tar du ned skaret i nordvest. Du er nå i noe av det barskeste terrenget som Byfjellene har å by på, noe også stedsnavnene reflekterer. Her går du fra Trollaldalen, via Kjeften og ned i Isdalen. Og som om det ikke er nok, ligger Dødsdalen i skråningen i øst.

Kanskje like greit, da, å komme inn i småskogen nede i dalbunnen, skjønt, også dette området er preget av drama. Det var her den såkalte Isdalskvinnen ble funnet død i 1970. Politiet konkluderte med selvmord, men kvinnen ble aldri identifisert, og dødsfallet er ennå et uløst mysterium.

KNUT LANGELAND

